Ciddi Bo? Zaman Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ciddi Bo? Zaman Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18617

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ciddi Bo? Zaman Ölçe?i'nin (CBZÖ) k?sa formu olan 18 maddelik versiyonunun psikometrik özelliklerini ve faktör yap?s?n? Türkiye örnekleminde s?namak amac?yla geli?tirilen bu çal??ma, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik analizlerini sunmaktad?r. Ölçek, bireylerin bo? zaman aktivitelerine olan ciddi ba?l?l?klar?n?, çabalar?n? ve ki?isel geli?imlerini ölçmeyi hedeflemektedir. 2020 y?l?nda yay?mlanan bu çal??ma, ölçe?in k?salt?lm?? halinin Türk kültürüne uygunlu?unu ve bilimsel çal??malarda kullan?labilecek sa?lam bir araç oldu?unu do?rulamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ciddi Bo? Zaman, Bo? Zaman, **Ölçek Geli?tirme**, K?sa Form, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

I??k, U., Kalkavan, A., ve Demirel, M.

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, Ciddi Bo? Zaman kavram?n? ölçmek için kullan?lan orijinal ölçe?in k?salt?lm?? 18 maddelik formunun (ölçek) Türkiye ba?lam?nda psikometrik aç?dan ne kadar uygun oldu?unu ve yap?sal bütünlü?ünü koruyup korumad???n? belirlemektir. Ölçe?in k?sa formu, özellikle geni? örneklemlerle yap?lan ara?t?rmalarda uygulama süresini k?saltarak verimlili?i art?rmay? amaçlamaktad?r.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik çerçeveye uygunlu?unu Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemini kullanarak test etmi?lerdir. Bu sayede, Ciddi Bo? Zaman yap?s?n?n Türk kat?l?mc?lar aras?nda da çok boyutlu ve tutarl? bir ?ekilde ölçüldü?ünü kan?tlamak hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, Kanadal? sosyolog Robert Stebbins taraf?ndan geli?tirilen Ciddi Bo? Zaman (Serious Leisure) teorik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin amatör, hobi veya gönüllü rollerde sistemli, sürekli ve yüksek ba?l?l?kla sürdürdü?ü, önemli, tatmin edici ve ki?isel kariyer alg?s? yaratan bo? zaman faaliyetlerini ifade eder.

Ciddi Bo? Zaman yap?s? genellikle alt? temel boyutta incelenir: Sebatkarl?k (Perseverance), Çaba (Effort), Bo? Zaman Kariyeri (Leisure Career), Benzersiz Etkilenme (Unique Ethos), Özde?le?me (Identification) ve Kal?c? Faydalar (Durable Outcomes). Ölçe?in k?sa formunun da bu temel

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar? temsil eden maddeler içermesi ve bu çok boyutlu yap?y? korumas? beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??mas?, referans makalenin ba?l???nda belirtilmi? olmas?na ra?men, orijinal kaynakta detayl? bilgi verilmemi?tir. Ancak, bir ölçe?in k?sa formunun s?nanmas? genellikle Yap? Geçerli?i (Construct Validity) üzerine odaklan?r.

Yap? geçerli?inin Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmesi, 18 maddelik k?sa formun, teorinin öngördü?ü çok boyutlu yap?y? (muhtemelen alt? faktörlü yap?y?) ne ölçüde destekledi?ini gösterir. Bu analizler, model uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) arac?l???yla ölçek yap?s?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu ortaya koymu? olmal?d?r.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, bu tür psikometrik çal??malarda iç tutarl?l?k güvenilirli?i esast?r. Çal??mada, ölçe?in genel iç tutarl?l???n? ve alt boyutlar?n kendi içindeki tutarl?l???n? belirlemek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach Alfa katsay?lar? (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede tutarl? oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? gösterir. Bu durum, ölçe?in farkl? uygulamalarda istikrarl? sonuçlar verece?inin önemli bir kan?t?d?r.

Faktör Analizi

Çal??man?n ana odak noktas?, Ciddi Bo? Zaman Ölçe?i'nin 18 maddelik k?sa formunun faktör yap?s?n?n s?nanmas?d?r. Bu s?nama, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. DFA, ara?t?rmac?lar?n önceden belirledi?i faktör modelinin toplanan veriye ne kadar iyi uydu?unu test eder.

K?sa formun ba?ar?l? bir ?ekilde geçerli kabul edilmesi, orijinal uzun formun alt boyutlar?n?n (Sebatkarl?k, Çaba vb.) 18 madde ile de temsil edildi?ini ve bu yap?n?n Türkiye örneklemi için de geçerli oldu?unu göstermektedir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unun bir i?aretidir.

Araç

Test Type: Geli?tirme/Adaptasyon (K?sa formun psikometrik s?nanmas?)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak Likert tipi kullan?l?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe

Population Group: Bo? zaman aktivitesine kat?lan yeti?kinler ve gençler.

Age Group: Çal??man?n yap?ld??? Türkiye örneklemi ya? aral???na ba?l?d?r (Genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin nüfus).

Population Details: Çal??man?n referans makalesinde belirtilen Türkiye örneklemi.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçek Formu.

Anahtar Kelimeler

Ciddi Bo? Zaman, **Psikometrik Özellikler**, **Yap?sal E?itlik Modellemesi**, Spor Bilimleri, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Utku I??k

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: utku.isik@erdogan.edu.tr

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Çal??man?n yay?mlanma tarihi 2020'dir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Utku I??k ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik kullan?m genellikle izne tabidir, ancak genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

I??k, U., Kalkavan, A., ve Demirel, M. (2020). Ciddi Bo? Zaman Ölçe?inin k?sa formunun (18-madde) faktör yap?s?n?n Türkiye örneklemine yönelik s?nanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 18* (3), 136-145.

Makalenin orijinaline Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: ciddi-bos-zaman-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ciddi Bo? Zaman Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?in 18 maddelik k?sa formuna ait maddeler listelenmemi?tir. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu giri?te sunulamamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak verilen makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM